

Grupy i Algebry Liego — egzamin pisemny

Proszę podpisać kartki i podać rozwiązania z krótkimi uzasadnieniami.

Zad. 1 Niech $G \subset GL_6(\mathbb{C})$ będzie grupą zachowującą formę $dz_1 \wedge dz_6 + dz_2 \wedge dz_5 + dz_3 \wedge dz_4$. Wskazać torus maksymalny.

Odpowiedź: Przekształcenie

$$(z_1, z_2, z_3, z_4, z_5, z_6) \mapsto (t_1 z_1, t_2 z_2, t_3 z_3, t_3^{-1} z_4, t_2^{-1} z_5, t_1^{-1} z_6)$$

zachowuje formę. Jako torus maksymalny można wybrać macierze diagonalne

$$\text{diag}(t_1, t_2, t_3, t_3^{-1}, t_2^{-1}, t_1^{-1}).$$

Zad. 2 Rozważmy odwzorowanie $\exp : \mathfrak{g} \rightarrow G$ i odwzorowanie odwrotne $\log : U \rightarrow \mathfrak{g}$ określone na otoczeniu $1 \in G$. Napisać rozwinięcie $\log(\exp(tX)\exp(-t(X+Y))\exp(tY))$ do wyrazów kwadratowych.

Odpowiedź: $-t^2 \frac{1}{2}[X, Y]$.

Ze wzoru $\exp(A) \cdot \exp(B) = \exp(A + B + \frac{1}{2}[A, B] + \dots)$:
 $\exp(tX) \cdot \exp(-t(X+Y)) \cdot \exp(tY) =$
 $\exp(tX - t(X+Y) + \frac{1}{2}[tX, -t(X+Y)] + \dots) \cdot \exp(tY) =$
 $\exp(-tY - t^2 \frac{1}{2}[X, Y] + \dots) \cdot \exp(tY) =$
 $\exp(-tY - t^2 \frac{1}{2}[X, Y] + tY + \frac{1}{2}[-tY - t^2 \frac{1}{2}[X, Y], tY] + \dots) =$
 $\exp(-t^2 \frac{1}{2}[X, Y] + \dots)$

Zad. 3 Niech $\varphi : G \rightarrow GL(V)$ będzie reprezentacją grupy zwartej, oraz ψ indukowaną reprezentacją G na $V \otimes V \otimes V$. Wyrazić charakter ψ za pomocą charakteru φ .

Odpowiedź: $\chi_{V \otimes V \otimes V} = \chi_V^3$

Zad. 4 Wskazać przykład grupy Lie oraz jej reprezentacji zespolonej, takiej że $\dim(V) = \dim(V \otimes V)$ ale $V \not\cong V \otimes V$.

Odpowiedź:

$\dim(V) = \dim(V \otimes V)$, więc $\dim V = 1$. Jako G weźmy \mathbb{C}^* z działaniem na $V = \mathbb{C}$ przez mnożenie $t \cdot z = tz$

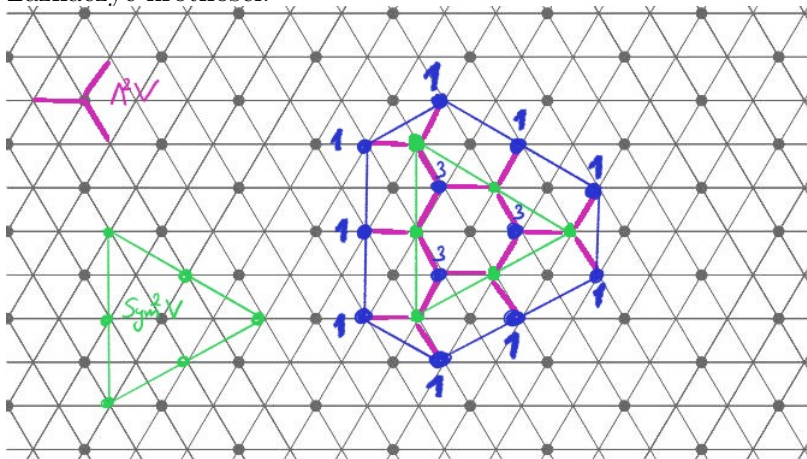
Zad. 5 Przypuśćmy, że $f(t) = t^{-3} + 2t^2$ jest charakterem pewnej reprezentacji $\mathbb{C}^* \rightarrow GL(V)$. Znaleźć charakter indukowanej reprezentacji $\wedge^3 V$.

Odpowiedź: $\dim V = f(1) = 3$ zatem $\dim \wedge^3 V = 1$ oraz $\chi_{\wedge^3 V} = t^{-3} \cdot t^2 \cdot t^2 = t$

Zad. 6 Niech V będzie reprezentacją definiującą $SL_{1410}(\mathbb{C})$. Rozłożyć reprezentację $V^* \otimes V$ na reprezentacje nieprzywiedlne.

Odpowiedź: Niech $n = 1410$. Zatem $V^* \otimes V = \text{End}(\mathbb{C}^n) = \mathfrak{sl}_n \oplus \underbrace{\{ \text{macierze skalarne} \}}_{\simeq \mathbb{C}}$. To jest rozkład na nieprzywiedlne składniki.

Zad. 7 Zaznaczyć wagi reprezentacji $\text{Sym}^2 V \otimes \Lambda^2 V$ grupy $SL_3(\mathbb{C})$, gdzie V jest reprezentacją definiującą. Zaznaczyć krotności.

Odpowiedź:

Sprawdzamy

$$\dim(\text{Sym}^2 V) = 6, \dim(\Lambda^2 V) = 3, \text{ więc } \dim(\text{Sym}^2 V \otimes \Lambda^2 V) = 6 \times 3 = 18$$

Krotność κ wewnętrznych wag musi spełniać

$$3\kappa + 9 = 18$$

Zad. 8 Rozważmy torus maksymalny $\begin{pmatrix} t_1 & 0 & 0 \\ 0 & t_2 & 0 \\ 0 & 0 & t_3 \end{pmatrix}$ w $SL_3(\mathbb{C})$, $(t_1 t_2 t_3 = 1)$. Czy funkcja

$$t_1 t_2^{-1} + t_1 t_3^{-1} + t_2 t_1^{-1} + t_2 t_3^{-1} + t_3 t_1^{-1} + t_3 t_2^{-1} + 1$$

jest charakterem pewnej reprezentacji $SL_3(\mathbb{C})$? Czy jest różnicą dwóch charakterów?

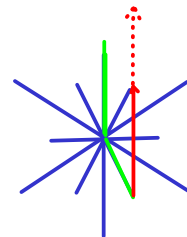
Odpowiedź:

Gdyby to był charakter reprezentacji, to zawierałaby one reprezentację najwyższej wagi $L_1 - L_3 = 2L_1 + L_2$, czyli reprezentację dołączoną. Wtedy krotność wagi trywialnej byłaby co najmniej 2. Powyższa funkcja jest różnicą $\chi_{ad} - \chi_{triv}$.

Zad. 9 Niech α, β będą pierwiastkami prostymi grupy G_2 , $|\alpha| < |\beta|$. Oraz niech $X \in \mathfrak{g}_\alpha, Y \in \mathfrak{g}_\beta$. Wskazać jak najmniejsze $n > 0$ takie, że $(ad_Y)^n(X) = 0$.

Odpowiedź:

$n = 2$, co widać, jak się narysuje system pierwiastków.

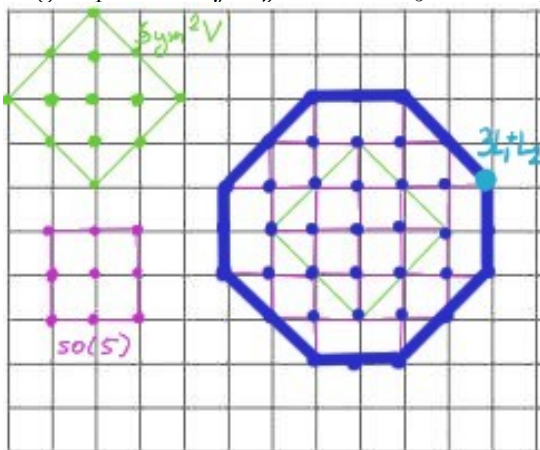

Zad. 10 Opisać grupę Weyla $SO(6)$ przez generatory i relacje. Ile ma ona elementów? Czy jest to jedna z dobrze znanych grup badanych na podstawowym kursie algebry?

Odpowiedź:

System pierwiastków $SO(6)$ jest taki sam jak $SU(4)$. Zatem grupa Weyla jest izomorficzna z grupą permutacji Σ_4 . Inny opis $\mathbb{Z}_2^2 \times \Sigma_3$. Ma $4! = 4 \times 3!$ elementów.

Zad. 11 Rozważmy reprezentacje grupy $SO_5(\mathbb{C})$: reprezentację definiującą V i dołączoną. Zaznaczyć wagi reprezentacji $Sym^2 V^* \otimes \mathfrak{so}_5$. Można pominąć krotności.

Odpowiedź: Najwyższa waga jest równa $\underbrace{2L_1}_{Sym^2 V^*} + \underbrace{(L_1 + L_2)}_{\mathfrak{so}_5} = 3L_1 + L_2$.

Zad. 12 Przedstawić reprezentacje $\text{Hom}(Sym^3(\mathbb{C}^2), Sym^3(\mathbb{C}^2))$ grupy $SL_2(\mathbb{C})$ jako sumę reprezentacji nieprzywiedlnych.

Odpowiedź:

$$\text{Hom}(Sym^3(\mathbb{C}^2), Sym^3(\mathbb{C}^2)) \simeq (Sym^3(\mathbb{C}^2) \otimes Sym^3(\mathbb{C}^2))$$

$$\chi_{Sym^3} = t^{-3} + t^{-1} + t + t^3$$

$$\chi_{Sym^3 \otimes Sym^3} = (t^{-3} + t^{-1} + t + t^3)^2 = t^{-6} + 2t^{-4} + 3t^{-2} + 4 + 3t^2 + 2t^4 + t^6$$

$$Sym^3 \otimes Sym^3 = Sym^6 \oplus Sym^4 \oplus Sym^2 \oplus Sym^0$$

Zad. 13 Rozważamy grupę $SO_8(\mathbb{C})$. Niech $Q^\vee \subset \mathfrak{t}$ będzie kratą dualną do pierwiastków. Znaleźć iloraz $Q^\vee/\mathfrak{t}_{\mathbb{Z}}$.

Odpowiedź:

$$Q^\vee/\mathfrak{t}_{\mathbb{Z}} \simeq Z(SO_8) \simeq \{Id, -Id\} \simeq \mathbb{Z}_2$$

lub bezpośredni rachunek: $\mathfrak{t}_{\mathbb{Z}} = \mathbb{Z}^4$, $Q^\vee = \text{lin}\{e_1, e_2, e_3, e_4, \frac{1}{2}(e_1 + e_2 + e_3 + e_4)\}$.

Zad. 14 Wypisać rezolwentę Bernsteina-Gelfanda-Gelfanda dla reprezentacji $Sym^3(\mathbb{C}^2)$ algebry $\mathfrak{sl}_2(\mathbb{C})$.

Odpowiedź: Najwyższą wagą reprezentacji $Sym^3(\mathbb{C}^2)$ jest $\lambda = 3L_1$. Odbicie w $-\rho = -L_1$ jest równe $s_1 \cdot 3L_1 = s_1(3L_1 + L_1) - L_1 = -5L_1$.

$$0 \rightarrow V_{-5L_1} \rightarrow V_{3L_1} \rightarrow Sym^3(\mathbb{C}^2) \rightarrow 0$$

Zad. 15 Wypisać charakter reprezentacji $Sym^k(\mathbb{C}^2)$ grupy $SL_2(\mathbb{C})$. Sprawdzić bezpośrednim rachunkiem, że jest on równy funkcji Schura dla odpowiedniej $\lambda \in \mathbb{N}^2$ i podstawienia $t_1 = t$, $t_2 = t^{-1}$.

Odpowiedź:

Dla $\lambda = (k, 0)$ funkcja Schura jest równa

$$\frac{\det \begin{pmatrix} t_1^{k+1} & 1 \\ t_2^{k+1} & 1 \end{pmatrix}}{t_1 - t_2} = \frac{t_1^{k+1} - t_2^{k+1}}{t_1 - t_2} = \sum_{a+b=k} t_1^a t_2^b$$

Po podstawieniu

$$t^{-k} + t^{-k+2} + \dots + t^{k-2} + t^k = \chi_{Sym^k}.$$

Zad. 16 Wskazać niezerowy element algebry Clifforda (dla odpowiednio dużego n), który nie jest odwracalny.

Odpowiedź:

Niech $x = e_1 e_2 e_3$. Mamy $x^2 = 1$. Ponadto $x \neq \pm 1$. $(1+x)(1-x) = 1^2 - x^2 = 0$. Zatem elementy $(1+x)$ oraz $(1-x)$ nie są odwracalne.